

OYS 2030 -hankkeelle STM:n poikkeuslupa

Uuden sairaalan rakentaminen alkaneet jo ensi keväänä

Sosiaali- ja terveysministeriö, STM on myöntänyt Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirille rajoittamislain mukaisen poikkeusluvan. Poikkeuslupa mahdollistaa Tulevaisuuden sairaala OYS 2030 -hankkeen etenemisen ja uuden sairaalan rakentamisen. Rakentaminen kestää kymmenisen vuotta ja uudisrakentamisen investointikustannus on noin miljardi euroa. Kyseessä on yksi Oulun seudun suurimmista rakentamishankkeista.

Vuonna 2016 annettu rajoittamislaki (Finlex 548/2016) on säädellyt kuntien ja kuntayhtymien oikeutta investoida sosiaali- ja terveydenhuollon rakennuksiin siten, että yli viiden miljoonan euron investointeihin on vaadittu STM:n myöntämä poikkeuslupa. Lain tarkoituksena on ollut hillitä kiinteistöinvestointien tekemistä ennen uuden maakunta- ja sote-uudistuksen voimaan tuloa.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirissä (PPSHP) uutta yliopistollista sairaalaa alettiin suunnitella Ouluun jo vuonna 2012. Suunnittelun taustalla oli 50 vuotta vanhojen sairaalakiinteistöjen huono kunto ja nykyaikaiseen erikoissairaanhoidon soveltumattomat tilat.

Uuden sairaalan rakentaminen on noin miljardin euron investointi uusiin kiinteistöihin, ajanmukaisiin laitteisiin ja teknologiaan. Kokonaisuudessaan hankkeessa puhutaan kuitenkin 1,6 miljardista eurosta, sillä uuden tekemisen lisäksi vanhoja kiinteistöjä puretaan alta ja toimintoja joudutaan väliaikaisesti siirtämään. Lisäksi nykyisiä kiinteistöjä on vielä pakko kunnostaa toiminnan ylläpitämiseksi. Hankkeelle syntyy myös rahoituskuluja.

Seinät ovat kuitenkin vain osa tulevaa kokonaisuutta, sillä suunnittelun lähtökohtina ovat olleet paitsi nykyistä terveellisemmät ja turvallisemmat tilat, myös sairaalan toiminnallisuuden parantaminen, kriittisten toimintojen turvaaminen, toiminnan tehokkuuden parantaminen ja parempi hoitokokemus.

Pohjoisen yliopistollisen sairaalan jatko on nyt turvattu

STM:n myöntämä poikkeuslupa mahdollistaa uuden yliopistollisen sairaalan rakentamisen Ouluun nopealla aikataululla. Sairaanhoitopiirin johtaja **Ilkka Luoma** on tyytyväinen ministeriön päätökseen. ”Tämä on meille tärkeä viesti siitä, että olemme läpäisseet ministeriön tiukan harkinnan ja OYS 2030 -hanke on suunniteltu ja mitoitettu oikein vastaamaan Pohjois-Suomen erikoissairaanhoidon tarpeita. Tällä päätöksellä turvataan pohjoisen yliopistollisen sairaalan jatko ja olemassa olo”, Luoma kiteyttää.

OYS 2030 -hankkeen ohjelmajohtaja **Kari Pekka Tampio** on Luoman kanssa samaa mieltä ja kannustaa henkilöstöä jaksamaan OYS:n vanhoissa tiloissa vielä jonkin aikaa. Tilat on useaan otteeseen todettu huonokuntoisiksi, epätarkoituksenmukaisiksi ja ylimääräisiä kustannuksia aiheuttaviksi. Kiinteistöt ovat nyt niin huonossa kunnossa, että niiden peruskorjauksen on laskettu tulevan uudisrakentamista kalliimmaksi.

Tampion mukaan ensimmäisen vaiheen uudet kiinteistöt valmistuvat vuosien 2022 ja 2023 aikana. ”Uusi sairaala on meille välttämätön, tarpeellinen ja kiireellinen. Kesällä 2018 päivitettiin suunnitelma, missä rakentamista kiirehdyttiin entisestään - nyt saamme yhteispäivitykselle uudet tilat neljä vuotta nopeammin ja koko uusi sairaala valmistuu jopa kuusi vuotta nopeammin. Kaiken lisäksi

säästämme uuden suunnitelman mukaisella toiminnalla 300 miljoonaa euroa. STM:n myöntämä poikkeuslupa varmistaa, että pääsemme uuden sairaalan rakentamisessa eteenpäin.”

Rakentamisen ensimmäisessä vaiheen kustannusarvio on noin 600 miljoonaa, ja siinä on tarkoitus tuoda yhteen sairaalan kriittiset ydintoiminnot. Näitä ovat vs. johtajaylilääkäri **Juha Korpelaisen** mukaan päivystys, synnytykset, tehohoito ja leikkaukset sekä niitä tukevat palvelut kuten kuvantaminen.

”Nykyiset tilat ovat olleet nykyaikaisen erikoissairaanhoidon näkökulmasta epätarkoituksenmukaiset ja varsin haasteelliset. Aikanaan tilat olivat modernit ja ajanmukaiset, mutta nyt ne eivät enää mahdollista meille toiminnan kehittämistä. Ensimmäisen rakentamisvaiheen myötä saamme esimerkiksi OYS:n kriittiset toiminnot lopultakin lähelle toisiaan. Näin varmistamme korkeatasoisen diagnostiikan, hyvät tilat ja toimintaedellytykset koko hoitohenkilökunnalle. Tämä lisää myös vetovoimaamme työnantajana: mitä vetovoimaisempi olemme, sitä parempia osajia saamme töihin ja sitä parempaa hoitoa, tutkimusta ja koulutusta voimme tarjota niin potilaille kuin koko pohjoiselle Suomelle”, Korpelainen sanoo.

Kun lupa etenemiselle on nyt saatu, on Tampion mukaan aika kiittää talon nykyistä henkilöstöä osallistumisesta uuden sairaalan suunnitteluun. ”Emme olisi tässä tilanteessa ilman yhdessä tehtyä ja jo vuosia kestänyttä taustatyötä ja suunnittelua. Meillä on talossa huippuammattilaisia! Iso kiitos hankkeen mahdollistamisesta kuuluu talomme henkilöstölle”, Tampio kiittää.

Toimintaa kehitetään jatkuvasti

Nykyaikainen erikoissairaanhoido on useiden eri alojen ja osajien yhteispeliä: mitä saumattomampaa yhteistyö on, sitä kustannustehokkaammaksi toiminta muodostuu. OYS:n kiinteistön huono kunto ja omaan aikaansa sidottu arkkitehtuuri ovat vaikuttaneet moneen asiaan ja osin jopa estäneet kehittämistoimia.

Vs. hallintoylilääkäri **Terhi Nevala** johtaa OYS:n tuottavuusohjelmaa, jossa on arvioitu tilojen, tietojärjestelmien, potilaan hoitoketjujen ja työn tekemisen tapojen vaikutusta työn tuottavuuteen.

”Sairaalan nykyisissä matalissa ja laajalle rakennetuissa kiinteistöissä on käytäviä noin 30 kilometrin verran. Uudessa sairaalassa rakennamme ylöspäin ja erilaiset logistiikkaan liittyvät kuljetukset, jotka vievät tällä hetkellä paljon aikaa, hoituvat tulevaisuudessa merkittävästi nopeammin hisseillä. Näin henkilökunnan työaika vapautuu ydintoimintaan ja potilaan hoitoon”, Nevala toteaa.

PPSHP:n työhyvinvointipäällikkö **Oili Ojala** on myös joutunut pohtimaan työssään paljon tilojen merkitystä työhyvinvoinnille ja työssä jaksamiselle. ”Uudet tilat ratkaisevat lukuisia sisäilmastoon liittyviä huolenaiheita. Tulevaisuudessa pystymme tarjoamaan koko henkilöstölle mahdollisuuden sujuvaan työskentelyyn uudenaikaisessa ja terveellisessä työympäristössä. Työvälineille on riittävästi tilaa ja henkilökunta voi liikkua esteettömästi.”

Ojala painottaa myös uusien tilojen aiempaa parempaa turvallisuutta. ”Pian voimme suunnitella valmiudet myös uhka- ja väkivaltatilanteiden varalta entistä paremmin. Tässä suhteessa nykyiset tilat ovat olleet haasteelliset.”

Pohjoisen yhteinen hanke

OYS:n kiinteistöjen tilanne on puhututtanut pitkään myös sairaanhoitopiirin hallituksessa ja valtuustossa. Töitä luvan saamiseksi on tehty yhteistyössä yli puoluerajojen. Tieto poikkeusluvasta otetaan luottamushenkilöiden piirissä vastaan iloisena ja helpottuneena.

PPSHP:n hallituksen puheenjohtaja **Antti Huttu-Hiltunen** mukaan yliopistollisen sairaalan säilyminen pohjoisessa on tärkeää paitsi erikoissairaanhoidon palvelujen saatavuuden myös koko alueen elinvoiman vuoksi. ”Sairaalassa on yli 6000 työpaikkaa, ja se toimii niin lääketieteellisen tutkimuksen kuin terveysteknologian kehittämisen keskuksenakin”, Huttu-Hiltunen toteaa. ”Yliopistollisella sairaalla on tärkeä merkitys koko pohjoisen Suomelle ja sen elinvoimalle. Haluankin lähettää ison kiitoksen hankkeeseen perehtymisestä ja itse päätöksestä STM:n ministeri **Annika Saarikolle.**”

Sairaanhoitopiirin valtuuston puheenjohtaja **Anne Huotari** jakaa Huttu-Hiltusen kanssa kiitokset, mutta palaa vielä takaisin itse poikkeuslupapäätökseen. ”Tärkeintä on, että nyt saadaan rakentaminen etenemään. Uusissa tiloissa voimme joustavoittaa potilaiden hoitoa ja työntekijöiden työtä esimerkiksi päivystyksessä ja leikkaustoiminnassa. Lisäksi kiitokset kuuluvat myös kansanedustaja **Mari-Leena Talvitiele** onnistuneista ministeriön neuvotteluista”, Huotari sanoo.

Ohjelmajohtaja Kari-Pekka Tampio katsoo, että rakentaminen voidaan aloittaa näillä näkymin jo ensi vuoden alkupuolella. Aivan aluksi tehdään olemassa olevien kiinteistöjen purkutöitä, mutta jo varsin pian päästään aloittamaan uuden rakentaminen. ”Meillä on valmis kaava, jonka Oulun kaupunginvaltuusto hyväksyi marraskuun kokouksessaan. Aloitamme työt heti, kun meillä on asianmukaiset purku- ja rakennusluvut”, Tampio toteaa.

Taustaa

Uutta sairaalaa on suunniteltu yhdessä sairaalasuunnittelun ja -rakentamisen asiantuntijoiden sekä moniammatillisen henkilökunnan kanssa jo useiden vuosien ajan. Suunnittelun keskiössä on ollut potilas ja se, kuinka potilastyö voidaan toteuttaa tehokkaasti ja laadukkaasti.

Uudisrakentaminen aloitetaan purkamalla PPSHP:n hallintorakennus ja vanha parkkitalo. Myös keskuspesula väistyy myöhemmin uuden rakennuksen tieltä ja sille tehdään uudet tilat.

Sosiaali- ja terveysministeriön tiedote:

<https://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatokset?decisionId=0900908f805efd79>

Lisätietoja:

Ilkka Luoma, johtaja, PPSHP. Puh. 040 767 1609, ilkka.luoma@ppshp.fi

Juha Korpelainen, vs. johtajaylilääkäri, PPSHP. Puh. 0400 834 541, juha.korpelainen@ppshp.fi

Kari-Pekka Tampio, ohjelmajohtaja, PPSHP. Puh. 040 151 4005, kari-pekka.tampio@ppshp.fi

Terhi Nevala, vs. hallintoylilääkäri, PPSHP. Puh 040 352 7257, terhi.nevala@ppshp.fi

Antti Huttu-Hiltunen, hallituksen puheenjohtaja, PPSHP. Puh.040-556 2486, antti.huttu-hiltunen@ouka.fi

Anne Huotari, valtuuston puheenjohtaja, PPSHP. Puh. 044 975 8553, anneh.huotari@gmail.com

Oili Ojala, työhyvinvointipäällikkö, PPSHP. Puh. 040 358 5999, oili.ojala@ppshp.fi